

TSKS21 Signaler, information & bilder

Föreläsning 1

Introduktion och likströmsteori

Mikael Olofsson
Institutionen för Systemteknik (ISY)
Ämnesområdet Kommunikationssystem

TSKS21 Signaler, information & bilder - Formalia

Info & kursmaterial: lisam.liu.se, kursrum för TSKS21
Registrering är nödvändig

Föreläsningar: Mikael Olofsson, mikael.olofsson@liu.se
Maria Magnusson, maria.magnusson@liu.se

Lektioner: Ziya Gülgün, ziya.gulgün@liu.se
Linbo He, linbo.he@liu.se

Examination: LAB1, Fyra laborationer (2 hp):
Anmälan i kursrummet
TEN1, Skriftlig tentamen (6 hp):
Max 50 poäng, 22 poäng godkänt

Kursomfattning

Elektriska kretsar: 3 föreläsningar (relaterat till tentan & lab 1)
Likströmsteori, växelströmsteori.

Signaler (system): 6 föreläsningar (relaterat till tentan & lab 2)
Tidsdomänen, faltning. Frekvensdomänen, Fourier-serier, fouriertransformer.

Information: 3 föreläsningar (relaterat till tentan)
*Källkodning (packa data), Huffmankoder.
Kanalkodning (felskydd), Hammingkoder.
Entropi. Fundamentala gränser, explicita koder.*

Bilder: 4 föreläsningar, Maria Magnusson
(relaterat till tentan samt lab 3 och 4)
*Sampling, kvantisering, filtrering, geometri,
spatial- och frekvensdomänerna. JPG-formatet.*

Kursmål 1(2)

Efter genomgången kurs skall studenterna kunna

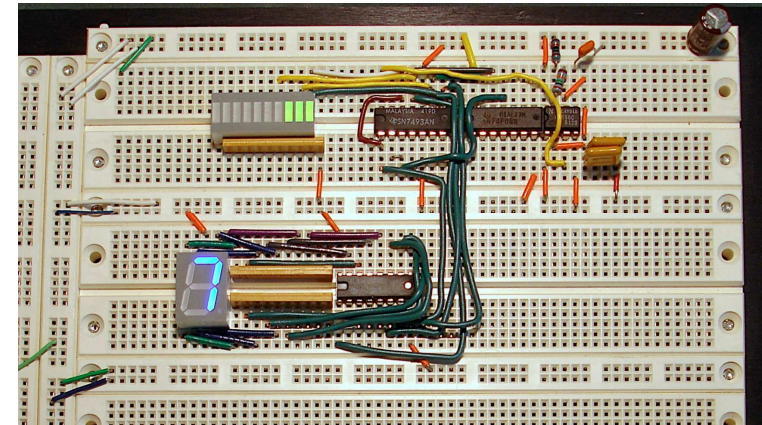
- analysera en given passiv elektrisk krets med avseende på likströms- och växelströmsegenskaper. (*Tentan och lab 1*)
- bestämma utsignalen från såväl tidskontinuerliga som tidsdiskreta stabila LTI-system givet beskrivning av insignal och system, i tidsdomänen, såväl som i frekvensdomänen. (*Tentan och lab 2*)
- förstå och tillämpa samplingsteoremet. (*Tentan och lab 2*)
- beskriva de fundamentala gränserna för kompression och överföring av signaler och information, genomföra enklare beräkningar som relaterar till dessa, samt förstå hur dessa kopplar till den fysikaliska verkligheten. (*Tentan*)
- beskriva och uppvisa ingenjörsmässig förståelse för grundprinciperna för tekniker för informationslagring och överföring som används i praktiken. (*Tentan*)

Kursmål 2(2)

Efter genomgången kurs skall studenterna kunna

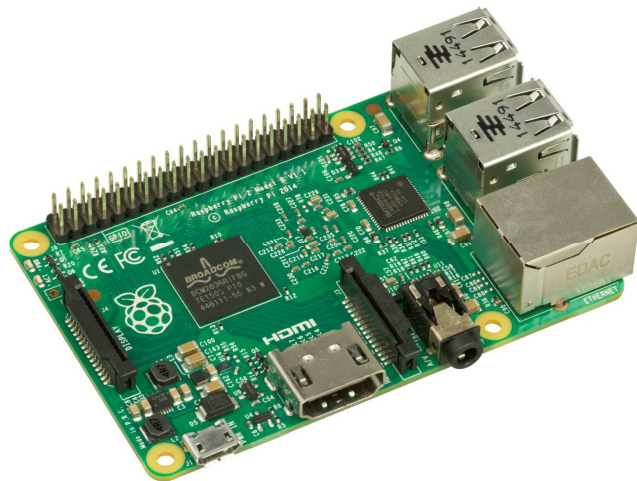
- beskriva 2D kontinuerliga och diskreta signaler i spacialdomänen, sampling, faltning och vanligaste kärnor. (*Tentan & lab 3 och 4*)
- tolka resultatet av en 2D fouriertransform av en bild, såsom att förstå vad en spatiell frekvens innebär / tolkning av vanligaste filter. (*Tentan & lab 3 och 4*)
- beskriva grundläggande geometriska bildtransformationer och färgmodeller. (*Tentan & lab 3 och 4*)
- med adekvat terminologi, väl strukturerat och logiskt sammanhängande, redogöra för sambanden mellan olika begrepp i kursen. (*Tentan och labbarna*)

Elektronik – experiment-uppkoppling

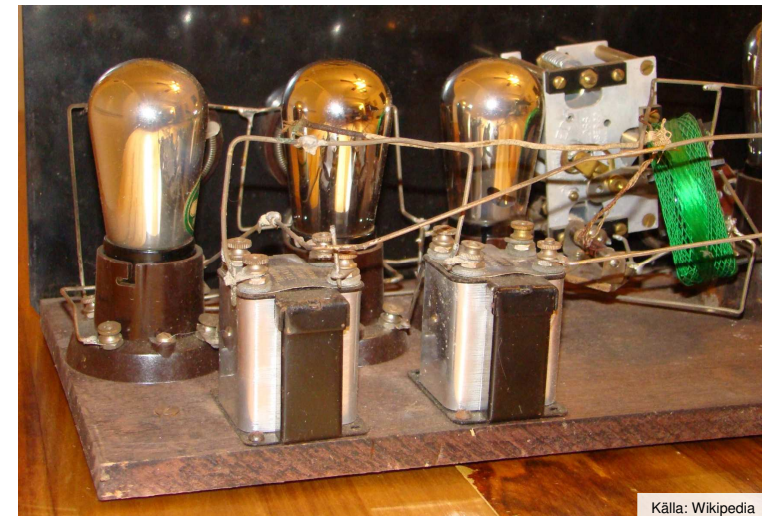
Källa: Wikipedia

Elektronik – professionell produkt

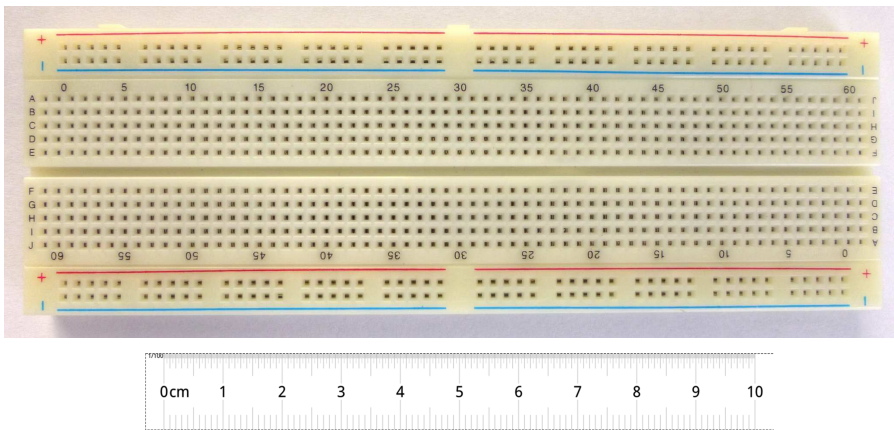
Källa: Wikipedia

Breadboard – Ursprunget, skärbräda

Källa: Wikipedia

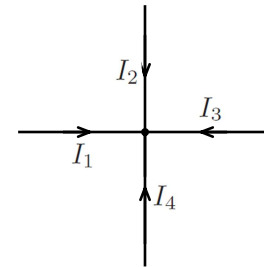
Breadboard - kopplingsplatta

Källa: Wikipedia

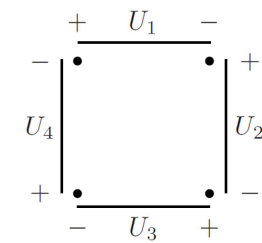
Kirchhoffs lagar

Strömlagen

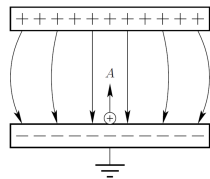
$$\sum_k I_k = 0$$

Spänningslagen

$$\sum_k U_k = 0$$

Potential, spänning och ström

$$V_A \cdot +$$

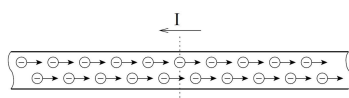
$$U_{AB}$$

$$V_B \cdot -$$

Laddning: Q
Energi: W

Potential: $V = \frac{W}{Q}$

Spänning: $U_{AB} = V_A - V_B$

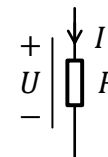

Transporterad laddning: Q
Motsvarande tid: T

Ström: $I = \frac{Q}{T}$

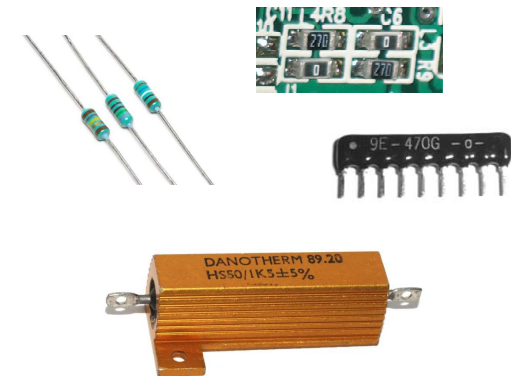
Resistans

Definition
Ohms lag

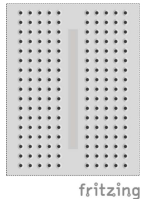
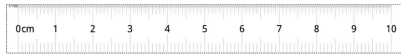
$$U = RI$$

Motsvarande fysikaliska komponent
Motstånd

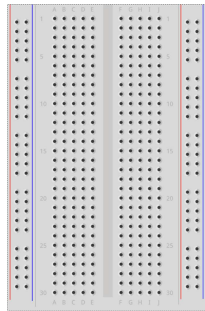

Källa bilderna: Wikipedia

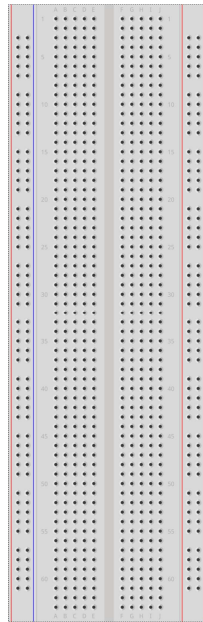
Exempel på breadboards

fritzing

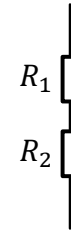

fritzing

Ersättningsresistans - seriekoppling

Seriekoppling

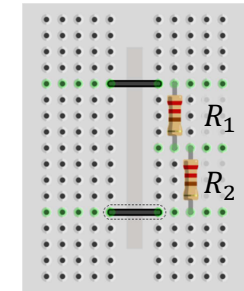
Ersättnings-
resistans

$$R = R_1 + R_2$$

Allmänt

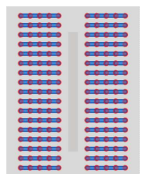
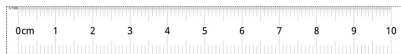
$$R = \sum_n R_n$$

Fysisk
uppkoppling

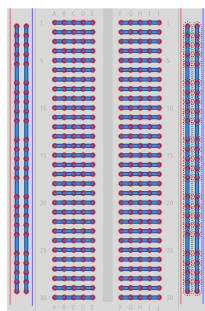

fritzing

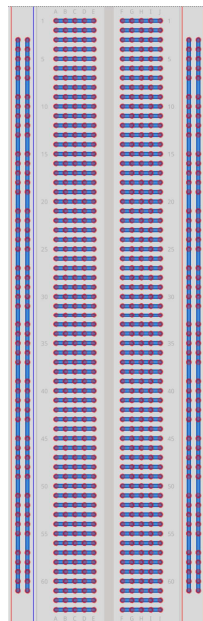
Funktion hos breadboards

fritzing

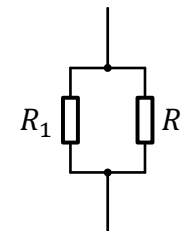

fritzing

Ersättningsresistans - parallellkoppling

Parallellkoppling

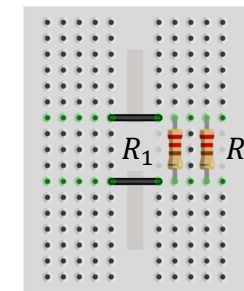
Ersättnings-
resistans

$$\frac{1}{R} = \frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2}$$

Allmänt

$$\frac{1}{R} = \sum_n \frac{1}{R_n}$$

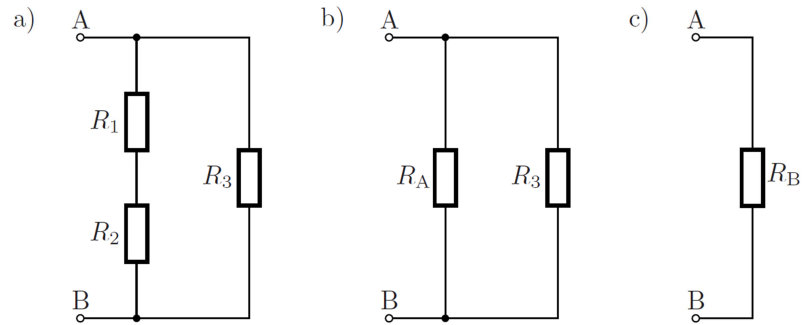
Fysisk
uppkoppling

fritzing

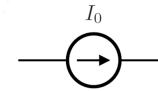

Exempel ersättningsresistans

Ideala källor

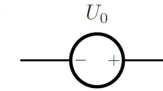
Ideal strömkälla

Levererar alltid strömmen I_0 , oavsett hur den är belastad.

Inre resistans: ∞

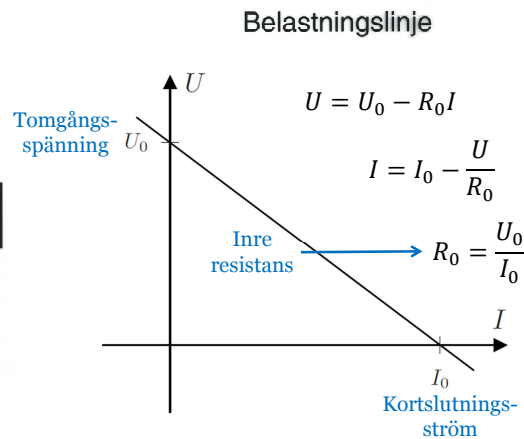
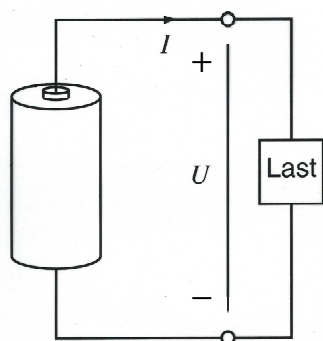
Ideal spänningskälla

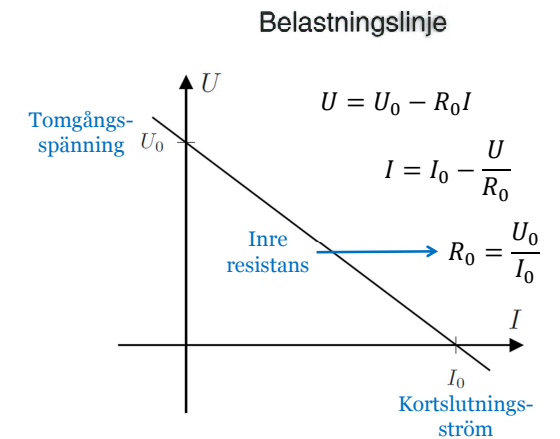
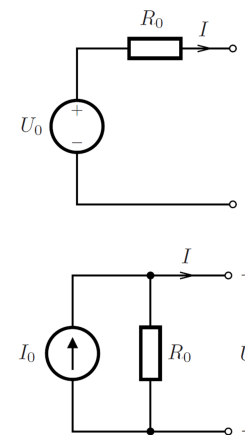
Levererar alltid spänningen U_0 , oavsett hur den är belastad.

Inre resistans: 0

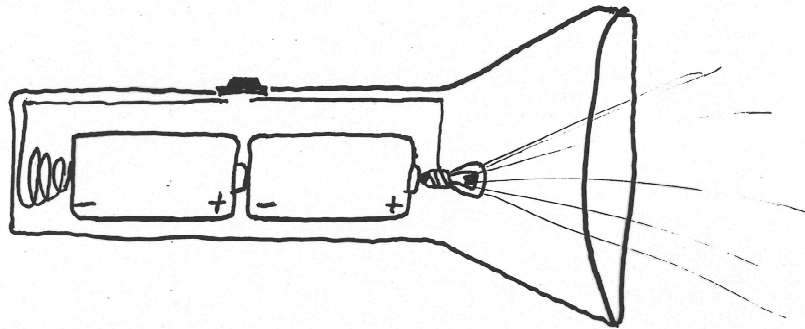
Batterimodell

Batterimodeller

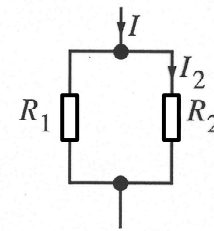

Exempel ficklampa

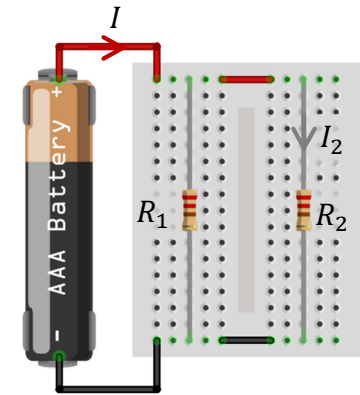

Figur: Lasse Alfredsson

Strömdelning

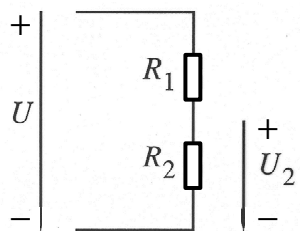

$$I_2 = \frac{R_1}{R_1 + R_2} I$$

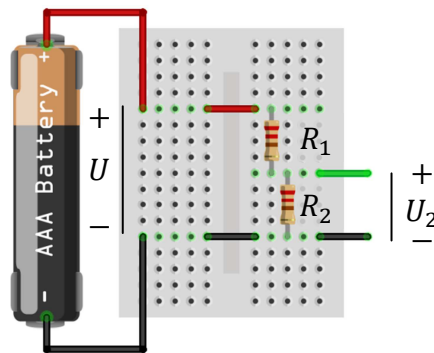

fritzing

Spänningsdelning

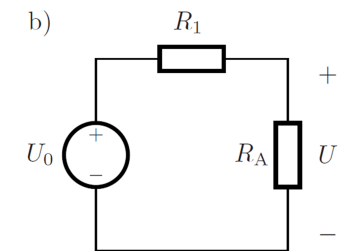
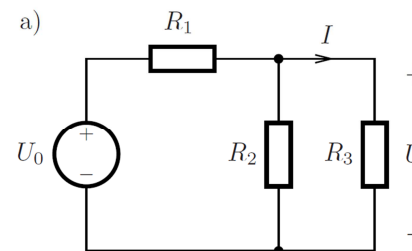

$$U_2 = \frac{R_2}{R_1 + R_2} U$$

fritzing

Exempel

Mikael Olofsson
ISY/EKS

www.liu.se